



Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Březno, okres Mladá Boleslav

294 06 Březno 115

Identifikátor školy: 600 049 116

Termín konání inspekce: 21., 24., 25. a 26. leden 2005

Čj.:	c5-1047/05-5219
Signatura:	oc4cy108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Březno, okres Mladá Boleslav, sdružuje základní školu, školní družinu, mateřskou školu a školní jídelnu. Od 1. ledna 2003 funguje jako příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je Obec Březno, se sídlem na adrese 294 08 Březno 13. Kapacita základní školy je 250 žáků, v současnosti má 9 tříd se 178 žáky devíti postupných ročníků a kromě místních ji navštěvují také žáci z okolních obcí (Petkovy, Dlouhá Lhota, Sukorady, Židněves, Lhotky, Nová Telib, Kobylnice, Žerčice, Kolomuty, Plazy a Čechov).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole v předmětech český jazyk, matematika, přírodopis, prvouka, přírodověda a vlastivěda vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ke dni inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole ve výše jmenovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ke dni inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole ve výše jmenovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ke dni inspekce,
- ❖ tematicky zaměřené inspekce „Přijímací zkoušky na střední školy“.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole pracuje celkem třináct pedagogických pracovníků, z toho pouze jedna nemá vysokoškolské vzdělání. Požadované vzdělání, včetně délky praxe, má také ředitel školy. Funkcí výchovného poradce byl pověřen zástupce ředitele, který příslušné kvalifikační studium neabsolvoval. Skladba učitelských úvazků vyučujících je podřízena omezeným možnostem malé školy a maximálně respektuje specializaci učitelů a jejich zkušenosti.

Český jazyk vyučuje na škole celkem sedm odborně kvalifikovaných učitelů. Matematiku vyučuje na 1. stupni pět kvalifikovaných učitelek, na 2. stupni dva vyučující, jeden s kvalifikací pro výuku na 1. stupni základní školy a druhá s aprobací biologie – chemie pro 2. stupeň základní školy. Na výuce bloku předmětů prvouka, vlastivěda, přírodověda a přírodopis participuje osm učitelek. Všechny jsou odborně kvalifikované.

Pro zajištění organizační struktury školy má ředitel vypracovaný dokument *Směry rozvoje školy a jejich součástí*, který zachycuje hlavní oblasti její činnosti a jejich další rozvoj v dlouhodobější perspektivě. Organizace školního roku vychází pak především z dokumentu *Plán ZŠ Březno na školní rok 2004/2005* zaměřeného na čtyři základní oblasti – oblast výchovy, výuky, personální oblast a materiálně-technickou. Každá z nich je dále podrobně rozpracována do měsíčních plánů. Roční plán je vyvěšen na nástěnce ve sborovně, měsíční plány obdrží každý zaměstnanec. Ředitel si připravuje ještě týdenní plány. Provozem školy se zabývá především *Provozní řád*, který vypovídá o chodu subjektu (režim školy, školní družiny, stravování, režim práce na PC, pitný režim apod.), nevymezuje však povinnosti a kompetence pracovníků. Úkoly vyplývající z jejich případných funkcí vycházejí pouze

z pracovním řádu vydaného MŠMT, který je podepsán ředitelem školy a všemi zaměstnanci. Provozní řád je doplňován ještě dalšími pokyny ředitele školy (např. dozory apod.).

Ředitel jmenoval svého statutárního zástupce, jenž je zodpovědný převážně za pedagogickou oblast na 1. stupni a přírodovědné předměty. Pro zajištění běžného provozu a předávání informací jsou pravidelně měsíčně svolávány provozní porady, k dalšímu předávání informací slouží především osobní či telefonický kontakt (propojení některých kabinetů), nástěnky, případně oběžníky. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, jež se pravidelně schází čtyřikrát ročně. Předložené zápisy z jednání jsou přehledné a konkrétní a dokladují nejen pravidelné vyhodnocování výsledků výchovy a vzdělávání, ale i projednání důležitých dokumentů. Na škole jsou ustanoveny metodická sdružení 1. a 2. stupně. Činnost těchto orgánů nebyla ale prokázána. Plány schůzek jsou sice vypracovány, zápisy z nich však nejsou pořizovány. Z rozhovorů s učiteli vyplývá, že zřízení metodických orgánů je víceméně formální.

Řediteli je vlastní demokratický styl řízení založený na vzájemné toleranci všech pracovníků. Začínající učitelé letos ve škole nejsou, neaprobovaní či méně zkušení se snaží spolupracovat s ostatními. Jednou z metod vedení pedagogických pracovníků jsou hospitace. Ty jsou však prováděné především ředitelem školy a jsou neplánované a nekoordinované, čímž dochází ke kumulaci hospitací v jednom předmětu nebo u jedné vyučující (11 hospitací v loňském roce, z toho 4 u jedné vyučující a převážně v českém jazyce, v matematice např. ani jednou). Tím je snižen vliv hospitační činnosti na zkvalitňování výchovně–vzdělávacího procesu, především širší zpětná vazba. Hospitační záznamy jsou kvalitní, pohospitační rozhovory jsou vedeny věcně a výstižně. Kontrola povinné školní dokumentace, kterou provádí zástupce ředitele, je nedůsledná. Během inspekční činnosti byly zaznamenány nedostatky, které tuto skutečnost potvrzují (nekonkrétní nebo chybějící zápisy v třídních knihách, překročení nebo neplnění osnov apod.).

Plánování v oblasti lidských zdrojů je funkční, ředitel spolupracuje s různými institucemi včetně zřizovatele školy. Přestože nemůže případným uchazečům zajistit optimální podmínky, personální politika se mu celkem daří.

Obsahová skladba dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z jejich zájmu. Osobní výběr seminářů koresponduje s realizovaným programem, není však rovnoměrně rozvržen. Učitelé nemají pevně stanovený plán osobního vzdělávání, to probíhá formou nabídky vzdělávacích institucí. Přenos nových poznatků do vlastní pedagogické činnosti, a tím i profesní růst učitelů není tak zcela zajištěn.

Hodnocení všech zaměstnanců školy je prováděno podle *Vnitřního platového předpisu ZŠ Březno*, jehož součástí jsou *Kritéria pro stanovení výše osobního příplatku*. Při projednávání hodnocení jsou analyzovány především výsledky z hospitací, plnění osnov, sebevzdělávání, práce v metodických orgánech, vedení třídní dokumentace a estetická úroveň tříd. Objektivnost tohoto hodnocení není prokazatelně zajištěna, protože byla zaznamenána nedůsledná kontrola v některých uvedených oblastech.

Personální podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program celkově na dobré (průměrné) úrovni.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Udržovaný dvoupodlažní komplex školy tvoří dvě propojené budovy, tělocvična, nové hřiště a samostatná jídelna. V objektu je celkem 16 učeben – 9 kmenových a 6 odborných (mj. počítačová pracovna). Odborné pracovny pro sledované předměty zřízeny nejsou. K uložení

pomůckového inventáře slouží pro většinu předmětů příslušné kabinetu, zčásti pak sborovna. Didaktická technika a některé další pomůcky jsou trvale umístěny v jednotlivých učebnách. Vnitřní prostředí obou objektů je jednoduše upravené, nástěnná výzdoba na chodbách je strohá.

Upravené třídy jsou vybaveny standardním a z větší části renovovaným žákovským nábytkem, který je postupně obnovován, a učebny 1. stupně (kromě první a druhé třídy) také kobercem. Třídy 1. stupně jsou esteticky vyzdobeny, převážně podnětnými pomůckami vzhledem k hospitovaným předmětům (expozice nástěnných nebo trojrozměrných materiálů, volně přístupná encyklopedická literatura atd.), a pracemi žáků. Rozvěšené nástěnné tabule mají však více dekorativní charakter, protože často neodpovídají aktuální výuce v daném ročníku (český jazyk, matematika). Výzdoba učeben 2. stupně je jednoduchá a nepodnětná. Počítačová učebna je vybavena 16 staršími počítači, propojenými v síti a jednou tiskárnou. Pracovnu využívají především žáci 8. a 9. ročníku v pěti hodinách volitelného předmětu týdně, ostatní podle zájmu učitelů. Během inspekce nebyla počítačová pracovna využita ani jednou. Výukové programy pro sledované předměty jsou nainstalovány. Pro zájmovou činnost žáků mimo výuku škola tuto učebnu neprovozuje.

Ke všem hospitovaným předmětům používají žáci platné učebnice. Učitelé mají navíc k dispozici další alternativní publikace či učebnice od různých nakladatelství jako doplněk k výuce. Jazykové příručky jsou vesměs staršího data vydání. Žáci i vyučující je mají k dispozici téměř v každé třídě, další jsou uloženy ve sborovně či v knihovně, která se postupně zřizuje v zadním přehrazeném prostoru jedné učebny 2. stupně. Standardní je vybavení pomůckami pro žáky se specifickými poruchami učení (převážně textový materiál, čtecí okénko, dva bzučáky).

Pomůckový inventář českého jazyka, prvouky, přírodovědy, vlastivědy a přírodopisu má průměrnou úroveň, vybavenost pomůckami pro matematiku je na hranici vyhovujícího a nevyhovujícího. Pomůcky jsou zastaralé, nemotivující a některé chybějí (např. větší demonstrační modely těles). Během posledních patnácti let nebyla žádná nová pomůcka pro tento předmět pořízena.

Škola je vybavena dvěma videorekordéry s dobře zásobenou videotékou a dvěma barevnými televizními přijímači, které jsou však nefunkční (chybí anténa). Všichni vyučující 1. stupně mají k dispozici jeden kazetový magnetofon, na 2. stupni jsou pro výuku používány pouze tři. K dalšímu vybavení patří čtyři zpětné projektory, dva CD přehrávače a hudební věž v pracovně hudební výchovy. Dataprojektor nebo např. videomikroskop v inventáři školy nejsou.

Systematickou kontrolu se zaměřením na četnost a účelnost zařazování pomůckového potenciálu do výuky vedení školy neprovádí. Využívání materiálního zázemí v některých předmětech mapuje pouze při hospitační činnosti, ta však v některých předmětech neprobíhá. Výjimku tvoří informační technika, jejíž využívání je možno monitorovat daným rozvrhem počítačové pracovny a také prostřednictvím evidence v záznamovém sešitě.

Materiálně-technické zázemí škola pro širší veřejnost nevyužívá.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je funkční, avšak v některých oblastech (např. doplňování pomůckového inventáře a techniky) se nedaří realizovat. Výběr učebnic a posouzení jejich potřebnosti probíhá přes vyučující; sumarizované požadavky jsou předkládány vedení školy k rozhodnutí. Průběžně a systematicky je zvelebováno okolí školy (nové školní hřiště s umělým povrchem).

Materiálně-technické podmínky školy jsou ve sledovaných oblastech celkově dobré (průměrné).

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola je zařazena do sítě škol poskytujících základní vzdělání. Výuka a výchova probíhají podle vzdělávacího programu *Základní škola* čj. 16 847/96-2, včetně *Úprav a doplňků* čj. 25 018/98-22.

V obou vzdělávacích cyklech 1. i 2. stupně jsou učební plány dodržovány. Při realizaci rozvojových programů ministerstva, které se týkají rozšíření učebních plánů v 7. až 9. ročníku, škola nepostupovala přesně dle aktuálního metodického pokynu a disponibilní hodinu v 7. ročníku využila k posílení týdenní dotace u povinného předmětu přírodopis. Ostatní disponibilní hodiny byly správně využity ke zvýšení týdenní dotace v předmětech dějepis (8. ročník) resp. volba povolání (9. ročník). Žáci 7. – 9. tříd nemají možnost výběru volitelných předmětů, neboť tyto jsou vedením školy pevně stanoveny vždy pro celou třídu. Základní vzdělávací nabídku rozšiřují nepovinné předměty, zájmové útvary i spektrum exkurzí. Žáci 2. a 3. ročníku každoročně absolvují plavecký výcvik. Pro žáky 7. ročníku škola organizuje lyžařský výcvikový kurz.

Kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno nedodržení učebních osnov. K jejich porušování dochází v předmětech přírodověda a vlastivěda (do výuky nejsou zakomponována témata kurzu *Výchova ke zdraví*) a v předmětu matematika (ve školním roce 2003/2004 ve 4. ročníku bylo probíráno učivo *konstrukce šestiúhelníku, mimoběžné přímky a aritmetický průměr*, v některých ročnících 2. stupně byla plošně probírána témata rozšiřujícího učiva bez náležité diferenciaci vzhledem ke slabším žákům - např. *dělení mnohočlenů, konstrukce mnohoúhelníků*). Příčinami těchto pochybení jsou neúčinný kontrolní systém a nedostatečně fungující metodické orgány.

Pro sedmáct integrovaných žáků má škola vypracovány individuální vzdělávací programy (IVP), které vycházejí z doporučení pedagogicko-psychologické poradny. IVP vznikají a realizují se na základě spolupráce výchovného poradce, třídních učitelů, příslušných vyučujících i rodičů žáků. Nebylo prokázáno jejich vyhodnocování a další práce s nimi. Reeducace specifických poruch probíhá v rámci vyučování nebo formou doučování po skončení výuky. Tuto nápravu provádějí učitelé jednotlivých tříd nebo předmětů sami.

Kontrolovaná dokumentace ne vždy zcela důsledně zachycuje průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech. Zápisy v třídních knihách jsou často nekonkrétní (Druhá odmocnina, Mocniny, Opakování, pouhé názvy probíraných témat či přečtených textů, proškrtnuté psaní ve čtvrtém a pátém ročníku, apod.), v některých případech je patrné, že docházelo k výměnám hodin, což však nebylo patřičně uvedeno. Tím je podstatně snížena průkaznost vedení povinné dokumentace vzhledem k průběhu vzdělávání.

Organizaci vyučování škola podřizuje návaznosti na podmínky dopravní obslužnosti. Z tohoto důvodu jsou kráceny přestávky mezi 1. a 2., 4. a 5. a 7. a 8. vyučovací hodinou z deseti na pět minut a přestávka před odpolední výukou žáků 2. stupně trvá pouze 50 minut. Hlavní přestávka mezi 2. a 3. vyučovací hodinou je dvacetiminutová, přestávku mezi 3. a 4. vyučovací hodinou mají žáci v délce deseti minut a přestávka před odpolední výukou žáků 1. stupně trvá 70 minut. Pro takto upravenou organizaci výuky obdržela škola od ministerstva v předloňském i loňském školním roce výjimku. Dle sdělení ředitele školy nebyla žádost o udělení této výjimky na stávající školní rok vypracována a tudíž ani odeslána. Aktuální rozvrh hodin koresponduje s upraveným učebním plánem, při jeho sestavování byly respektovány psychohygienické zásady.

Činnost výchovného poradce probíhá plánovitě a systematicky. Činnost školy v oblasti prevence sociálně-patologických jevů vychází především z dokumentu *Plán protidrogových*

*akcí na ZŠ Březno ve školním roce 2004/2005, který vypracovala školní metodička prevence na základě hodnocení aktivit z předešlého školního roku a analýzy současné situace ve škole. Základem programu je široké spektrum mimoškolních činností, jednorázových akcí i dlouhodobých tematických bloků, příprava testů či dotazníků pro žáky, vzdělávání pedagogů, rodičů a další. Plnění plánu je sledováno a v dokumentu *Protidrogová činnost ZŠ ve školním roce 2003/2004* analyzováno. Systém výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů má pozitivní vliv na úroveň výchovně-vzdělávacího procesu.*

Otevřený vnější informační systém vůči rodičům a dalším partnerům umožňuje nejen velmi dobrou prezentaci školy na veřejnosti, ale rodiče také rychle a pravidelně dostávají potřebné informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí. Pro komunikaci a prezentaci využívá škola různé, většinou standardní přenosové cesty. Rada školy ve smyslu příslušného právního ustanovení zákona o státní správě a samosprávě ve školství zřízena dosud nebyla. Rodiče pomáhají ve škole při organizaci školních akcí, vedou některé zájmové kroužky. Podle ročního plánu akcí jsou ve škole organizovány dvě třídní schůzky. Škola zkouší stále nové formy organizace těchto setkání a hledá nejvhodnější způsob, který by vyhovoval převážné části rodičů i možnostem a potřebám školy. V mezidobí jsou rodiče informováni písemně (prostřednictvím žákovských knížek a notýsků, popřípadě doporučeným dopisem). Škola svým žákům pořídila žákovské knížky podle vlastního návrhu. Informace v nich jsou většinou vypovídající. Informační systém vůči rodičům i žákům je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk

Bylo hospitováno v jedenácti hodinách tohoto předmětu, u sedmi vyučujících, ve všech ročnících. Vyučování bylo většinou kvalitně připraveno zejména z hlediska promyšlenosti učebních činností a organizace práce. Pouze ve čtyřech hodinách nebyla zařazena vhodná relaxace. Cíle výuky byly v navštívených hodinách stanoveny vhodně s ohledem na věk a aktuální dispozice žáků. Učivo vždy navazovalo na předcházející témata, po odborné i metodické stránce bylo prezentováno správně. Často byly využívány mezipředmětové vztahy.

Materiální zabezpečení výuky mělo velmi dobrou úroveň. Učitelé často využívali při práci celého prostoru třídy, pomůcky, které v hodinách použili (kartičky, namnožené texty, připravená tabule, obrázky, jazykové příručky a další), podporovaly názornost a především aktivitu žáků. Ve dvou hodinách byl účelně využit radiomagnetofon s CD přehrávačem, ve třech zpětný projektor.

Společným znakem hospitovaných hodin bylo časté střídání činností a širší škála použitých metod a forem práce. Téměř ve všech (občas chybělo hodnocení skupin či oddělení) fungovala také zpětná vazba. Po ukončení dílčích úkolů následovala většinou společná kontrola správnosti řešení a hodnocení v různých podobách. Samozřejmostí byl individuální přístup vyučujících k žákům. Učitelé dobře používali techniky vedoucí ke zvládnutí učiva a vytváření požadovaných kompetencí žáků, a to využíváním metod rozvíjejících kritické myšlení, aplikačních postupů, činností rozvíjejících představivost či hlubší úsudek. Žáci projevovali k výuce dobrý vztah, pracovali soustředěně a se zájmem. Psychohygienické podmínky vyučování byly pozitivně ovlivněny vhodnou organizací práce nebo diferenciací učiva.

Promyšlená a cílená motivace prolínala všemi hospitovanými hodinami v celém jejich průběhu. Práce byla oceňována, snaha a výkon byly hodnoceny, v některých hodinách zbytečně negativně. Žáci pracovali s chutí, jelikož motivačními prvky byl vyvoláván a udržován jejich zájem.

Kultivované vystupování všech vyučujících přispělo k příznivému klimatu navštívených hodin. Mezi žáky a učiteli byl otevřený vztah. Žáci se chovali bezprostředně, nenuceně, nebáli se vyjádřit k problému, zeptat se, žádat o vysvětlení. Výuku charakterizovalo demokratické klima, vzájemně byla dodržována pravidla chování.

Učitelé dbali na hodnocení žáků (klasifikací, bodováním, pochvalou, oceněním pokroku, sladkou odměnou, žetony apod.). Vždy vedli žáky k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Při zadané práci respektovali individuální dispozice žáků a přizpůsobili se jim. V hodinách se objevovalo závěrečné shrnutí a zhodnocení podílu žáka na odvedené práci. Několikrát zasahovalo do přestávky, čímž byl snížen jeho účinek.

Rozsah klasifikace v žákovských knížkách a notýscích je dostatečný, převládají však známky z mluvnického učiva. Ve dvou ročnících známky z českého jazyka chybějí, rodičům jsou předkládány práce žáků. Žákovské písemnosti jsou v převážné míře kontrolovány, především na 1. stupni, v některých sešitech se objevují více definice a poučky, než cvičení. Občas byly zaznamenány neopravené chyby.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika

Hospitováno bylo ve všech třídách a u všech pedagogů, kteří danému předmětu vyučují. Kvalifikovanost učitelek na 1. stupni se ve sledovaných hodinách pozitivně odrazila v odborném i věcně správném vedení výuky i ve velmi dobrých znalostech a dovednostech žáků. Vyučující 2. stupně s kvalifikací pro 1. stupeň se pravidelně účastní vzdělávacích akcí a má již ve výuce těchto ročníků delší praxi, což se projevilo v dobré kvalitě jeho hodin. Další vyučující 2. stupně se dalšího vzdělávání v oblasti matematiky neúčastní a v její výuce se po odborné stránce vyskytly formální nedostatky jako např. záměna některých pojmů (rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník), užívání neoborného názvosloví (bodík) atd.

Vyučující stanovili ve sledovaných hodinách cíle přiměřené aktuálnímu stavu třídy, ty byly v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Výuka probíhala dle tematických plánů, které však zpracovali vyučující na 2. stupni pouze formálně. Jejich přílišná stručnost neumožňuje praktické využití v souladu s učebními osnovami, navíc obsahovaly některé neoborné pojmy jako např. sestrojitelnost trojúhelníků. V úvodu většiny sledovaných hodin nebyli žáci se zvoleným tématem (cílem) a plánem hodiny seznámeni. Podobně pak v závěru většiny hodin vyučující jejich obsah neshrnuli a nezhodnotili.

V průběhu sledované výuky žáci pracovali s učebnicemi i cvičebními podklady, které připravují sami vyučující. Sešity žáků na 1. stupni mají velmi dobrou estetickou úroveň. Na 2. stupni má úroveň sešitů z hlediska potřeb výuky matematiky značné nedostatky (např. nepřehlednost při výpočtech a nepřesnosti v geometrii). K zefektivnění výuky chyběl téměř ve všech sledovaných hodinách zpětný projektor, stejně jako kalkulačky při činnosti žáků, nebyla využita ani ostatní didaktická technika.

Shlédnuté hodiny byly převážně dobře řízeny a měly logickou strukturu. Střídáním forem a metod výuky se vyučujícím dařilo ve většině sledovaných hodin udržet pozornost žáků během celé vyučovací jednotky. Vhodně doplňovali frontální výuku samostatnou prací a často i skupinovými činnostmi s prvky týmové práce, přičemž bylo patrné, že žáci takto pracují pravidelně. Individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení byl zaznamenán jen výjimečně.

V hospitovaných hodinách byla aktivita a zájem žáků o výuku dobrá. Učitelky na 1. stupni věnovaly zvýšení zájmu a motivaci mnoho aktivit (různé hry a soutěže), na 2. stupni motivace chyběla. Žáci obou stupňů se průběžně účastní matematických soutěží.

Mezi učiteli a žáky převládala pozitivní interakce. Prvky pasivity a nezájmu byly výjimečné. Pouze ojediněle však měli žáci dostatek prostoru k vyjádření vlastního názoru a zejména na 2. stupni byli málo vybízeni ke komunikaci, argumentaci a diskusím, čímž byla oslabena možnost výchovy k toleranci, vzájemnému respektování a k přijetí správného konečného stanoviska.

Hodnocení se ve sledovaných hodinách matematiky vyskytovalo jen v omezené míře. Ze záznamů v žákovských knížkách je patrné, že klasifikace je prováděna pravidelně a v dostatečném množství. Sebehodnocení nebylo ve sledovaných hodinách využíváno vůbec. Jednoznačné ocenění pokroku, zejména u slabších žáků, bylo v průběhu hospitací zaznamenáno pouze ojediněle.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika byly hodnoceny na 1. stupni jako velmi dobré, na 2. stupni jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů prvouka, vlastivěda, přírodověda a přírodopis

Výuka byla sledována u sedmi z osmi učitelek, které uvedenému bloku předmětů vyučují. Všechny předkládaly žákům učivo věcně správně. Odborná kvalifikovanost všech vyučujících úroveň vyučovacího procesu pozitivně ovlivnila.

Přímá návaznost učiva byla ve všech navštívených hodinách zajištěna. Vyučovací jednotky učitelky koncipovaly vesměs jako výkladové, s opakující a procvičující částí. Většinu hodin nechyběly konkrétnost v náplni a cílech výuky, účelné materiální zajištění a potažmo i dostatečná názornost pro žáky. Aktuální příprava vyučujících byla svědomitá a převážně i organizačně a časově dobře promyšlená.

Materiální podpora výuky byla velice dobrá. Škálu tradičních pomůcek (nástěnné soubory, učebnice, pracovní sešity, tabule, kartičky s pojmy) vhodně doplňovaly odborná literatura, nakopírované materiály, vzorky přírodnin, modely a některé další. Všechny byly, až na výjimku, v průběhu výuky efektivně využity. V žádné z navštívených hodin neuplatnily učitelky ke zpestření předkládaného učiva zpětný projektor, audiovizuální ani informační techniku.

Provázaností dílčích činností a jejich účelným střídáním, rovnoměrností časového rozvržení i předkládáním učiva v širších souvislostech se vyznačovaly cca dvě třetiny sledované výuky. Frontální metodu uplatňovanou zpravidla při kontrolách správnosti vypracování zadaných úkolů nebo při opakování starší a shrnutí nové učební látky vhodně doplňovaly zařazované skupinové či individuální formy práce s více či méně výraznou aktivizací žáků (zjišťování, vyhledávání, porovnávání) a jejich participací na vyvozování nových pojmů. Často a opakovaně učitelky uplatňovaly mezipředmětové vazby. Dbaly na dostatečné procvičení a pochopení učiva. Učitelky 1. stupně dodržovaly psychohygienu výuky průběžným větráním učebny a zejména zařazováním relaxačních aktivit, na 2. stupni chyběly. Příkladným způsobem vyvažovaly své působení coby organizátora výuky a zdroje informací. V několika hodinách byly (jednotlivě) registrovány méně závažné nedostatky – mj. neúplně a nejednoznačně provedená instruktáž k činnosti žáků, mírný přesah výuky do přestávky, vedení žáků k pasivnímu opisování z tabule, nižší názornost.

Vstupní cílená motivační upoutávka žáků byla v různých podobách zaznamenána ve všech navštívených hodinách. Adresnými pochvalami, vyhodnocováním dílčích činností i využitím zkušeností a poznatků žáků se učitelky snažily udržet jejich zájem také v průběhu vyučovací jednotky. Problémové vyučování, práce s chybou či aktualizace výuky se jako další motivační stimul vyskytly přibližně v jedné polovině hodin.

Navštívené hodiny byly provázeny vzájemným respektováním pedagogů a žáků, z velké části i důsledným dodržováním dohodnutých komunikačních a interakčních pravidel včetně možnosti žáků se k čemukoliv vyjádřit a vznést dotaz. Učitelky s nimi komunikovaly, až na výjimku, spisovným jazykem a k témuž vedly i je. Důraz kladly na souvislý projev žáků, dbaly na správné sezení při psaní. Jejich hlasový projev měl velmi dobrou úroveň. Žáci se chovali, až na jeden projev mírně nekázně, vzorně.

Registrováno bylo ústní i písemné ověřování vědomostí žáků s následným sdělením klasifikace. Znamky jsou zapisovány do žákovských knížek, jejich četnost je dostatečná, některé údaje o obsahu učiva však postrádají konkrétnost; v několika případech použily učitelky klasifikaci s mezistupněm. Závěrečné zhodnocení práce žáků provedly učitelky cca v jedné třetině navštívených hodin. Sebehodnocení zůstalo nevyužito.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů prvouka, vlastivěda, přírodověda a přírodopis byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systematická autoevaluace, která by hodnotila výsledky školy a efektivitu výchovně vzdělávacích procesů ve škole v širších souvislostech, prozatím ve škole chybí.

Ke zjišťování výsledků vzdělávání využila škola ve školním roce 2003/2004 dvou druhů komerčních testů zadaných žákům 9. ročníku (český jazyk, matematika, přírodopis a obecné studijní předpoklady resp. český jazyk a matematika), v tomto školním roce byl žákům 9. ročníku předložen komerční test se zaměřením na český jazyk, matematiku a obecné studijní předpoklady. Výsledky jsou jak vedením školy, tak vyučujícími analyzovány, avšak nějaká konkrétní opatření nejsou přijímána.

V rámci školy jsou dále používány běžné způsoby zjišťování, například zadávání testů či shrnujících písemných prací, nechybí rovněž ústní ověřování vědomostí.

Do vzdělávacích projektů regionálního nebo celostátního zaměření škola dosud zapojena není, neaplikuje ani své vlastní projekty.

Částečný přehled (zpětnou vazbu) o úrovni vzdělávání získává škola z účasti a umístění žáků při olympiádách a soutěžích v rámci okresu a z úspěšnosti žáků při přijímacím řízení. Již několik let škola nevykazuje neprospívající žáky.

Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Přijímací zkoušky na střední školy“. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* (starosta obce, bez čj., ze dne 9. 10. 2002)
2. *Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* (MŠMT, čj. 31 310/03-21, s účinností od 1. 1. 2003)

3. *Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola* č.j. 16 847/96-2 schváleného MŠMT dne 30. dubna 1996 s platností od 1. září 1996
4. *Výroční zpráva ZŠ Březno 2003 -2004*, ze dne 30. 8. 2004
5. *Směry rozvoje školy a jejích součástí*, bez data a č.j.
6. *Plán ZŠ Březno na školní rok 2004/2005*, bez data a č.j.
7. *Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení* vydaný MŠMT s podpisy zaměstnanců školy
8. Časově–tematické plány sledovaných předmětů na školní rok 2004/2005
9. Časově–tematické plány přírodovědy a vlastivědy ze školního roku 2003/2004
10. *Provozní řád ZŠ Březno* (ředitel), bez data a č.j.
11. *Pokyn ředitelství ZŠ Březno k zajištění pedagogického dozoru před zahájením vyučování a o poledních přestávkách v pondělí , úterý a ve čtvrtek*, ze dne 29. 11. 2004
12. Zápisy z provozních porad a z porad pedagogických pracovníků ze školního roku 2004/2005
13. *Vnitřní platový předpis ZŠ Březno* (VPP-ředitel), ze dne 6. 1. 2003, bez č.j.
14. *Kritéria pro stanovení výše osobního příplatku* (jako součást VPP)
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy
16. *Inspekční zpráva* (ČŠI, č.j. 035 121/00-2158, ukončena 22. 3. 2000)
17. *SPU – seznam žáků* (seznam integrovaných žáků) ve školním roce 2004/2005
18. Třídní knihy – školní roky 2003/2004 a 2004/2005
19. Individuální vzdělávací programy pro školní rok 2004/2005, ze dne 20. 10. 2004, bez č.j.
20. *Plán protidrogových akcí na ZŠ Březno ve školním roce 2004/2005*, bez data a č.j.
21. *Protidrogová činnost na ZŠ Březno ve školním roce 2003/2004*, bez data a č.j.
22. *Plán práce – výchovný poradce – 2004/2005*
23. Výsledky komerčních testů ze školních roků 2003/2004 a 2004/2005
24. Učební plán ZŠ Březno pro rok 2004 – 2005, bez č.j., nedatováno, neopatřeno podpisem ředitele
25. Aktuální rozvrh hodin tříd 1. – 9. ročníku
26. Třídní kniha IV. třídy školního roku 2002/2003
27. Žákovské písemnosti ze sledovaných předmětů a žákovské knížky
28. Prohlášení ředitele školy ze dne 26. ledna 2005, bez č.j., opatřeno podpisem a razítkem
29. Hospitační záznamové archy ČŠI
30. Čtvrtletní písemné práce z matematiky žáků všech ročníků 2. stupně v 1. čtvrtletí 2004/2005
31. *Informační systém ZŠ Březno*, bez data a č.j.
32. *Plán činnosti MS 1. st. ZŠ Březno na školní rok 2004 – 2005*
33. *Plán činnosti 2. stupně ZŠ Březno na školní rok 2004/2005*
34. *Plán metodické komise druhý stupeň*
35. *Týdenní plány ředitele školy*
36. Hospitační záznam, ze dne 7. 12. 2004 (Aj v 9. ročníku)

ZÁVĚR

Personální podmínky základní školy jsou velice příznivé. Z celkového počtu vyučujících nemá pouze jedna vysokoškolské vzdělání. Skladba úvazků vychází z možností malé školy a maximálně respektuje specializaci učitelů a jejich zkušenosti. Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků není vypracovaný, spočívá na dobrovolném výběru učitelů, čímž není dostatečně zohledněn jeho vliv na zvyšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu. Organizace školy, stejně jako vedení a hodnocení zaměstnanců, umožňují její celkem bezproblémový chod, nedostatky byly zjištěny v nedůsledné kontrolní činnosti řídicích a pověřených pracovníků.

Materiálně-technické zabezpečení výuky umožňuje realizovat vzdělávací a výchovnou činnost ve škole na průměrné úrovni. Prostorové podmínky vyhovují požadavkům kvalitně vedeného vyučovacího procesu, inventář učebních pomůcek však není dostatečný a neodpovídá vždy potřebám vyučujících a žáků. Škola je celkem dobře vybavena základní odbornou literaturou pro pedagogy a žáky a také výpočetní technikou. Rezervy byly zaznamenány v oblasti didaktické techniky, které není takové množství, aby mohla být optimálně využívána. Ředitel školy pracuje na zlepšení této situace.

Úroveň výuky ve sledovaných předmětech byla velmi dobrá. Učitelky organizačně zvládaly rozvržení hodin a při své práci často využívaly rozmanitých forem a metod učení. Vyučování probíhalo v příjemné atmosféře, žáci pracovali s chutí a se zájmem, do výuky se aktivně zapojovali, nebáli se projevit svůj názor nebo o problému diskutovat. Ve všech hodinách bylo patrné jejich vedení k samostatnosti a k rozvoji vzájemné spolupráce, opomíjena nebyla diferenciací v přístupu k žákům s různými vzdělávacími potřebami. Nedostatky se objevily v oblasti plánování některých hodin z hlediska využívání dostupného materiálně-technického vybavení školy, především didaktické techniky v některých předmětech.

Porovnáním aktuálních výsledků a závěrů poslední inspekce byl zjištěn pozitivní kvalitativní posun především ve výchovně-vzdělávací oblasti, k mírně negativnímu posunu došlo v oblasti kontrolního systému.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Hájková	M. Hájková v.r.
Člen týmu	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.
Člen týmu	Mgr. Vladimír Škuta	V. Škuta v.r.

V Praze dne 16. 2. 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Učňovská 1/100, 190 00 Praha 9. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ve lhůtě 14 dnů.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25.2.2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Petr Pacholátko

P. Pacholátko v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	15.3.2005	c5-1047/05-5219

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.